

רב מבר חסי' ו
ברשימת רבי-המבר של
העיתון ניו יורק טיימס

אחים ללא יריבות

אין לעזור לילדיכם לחיות יחדיו...
כך שגם אתם תוכלו לחיות

אדל פייבר ואליין מייזליש

1 | אחים ואחיות בעבר ובהווה

בעומק לבי האמנתי שיריבות בין אחים היא דבר שקורה לילדיהם של אחרים.

אי-שם במוחי היתה מונחת המחשבה השאננה שיש ביכולתי להתחכם למפלצת ירוקת העיניים בכך שלעולם לא אעשה את הדברים הברורים כל-כך שכל ההורים האחרים עושים ובכך וגורמים לילדיהם לקנא זה בזה. לעולם לא אשווה, לעולם לא אצדד באחד מהם, לעולם לא אעדיף אחד מהם על פני האחר. אם שני הבנים יידעו שאוהבים אותם במידה שווה, ייתכן שתהיה קטטה קטנה מדי פעם בפעם, אבל על מה, בעצם, יריבו.

אבל הם מצאו על מה לריב.

מרגע שפקחו עיניהם בבוקר ועד שעצמו אותן בלילה, דומה היה שהם מסורים למטרה אחת ויחידה - לאמלל זה את זה.

הדבר הפליא אותי. לא יכולתי להבין את העזות, את הפראות של המריבות ביניהם, שאינן פוסקות לעולם.

האם משהו לא כשורה אצל הבנים האלה?

האם משהו לא כשורה אצלי?

רק לאחר שחלקתי את פחדי עם חברים אחרים בקבוצת הנחיית-ההורים של ד"ר גינות התחלתי להירגע. אושר אמיתי הציף אותי כשגיליתי שעמיתים רבים חולקים עימי את מצוקתי. לא הייתי היחידה שיומה גדוש קריאות גנאי, הקנטות, 'בוקסיס', צביטות, צריחות ודמעות זעם. לא הייתי היחידה שלכה היה כבד, עצביה מתוחים, וכל תחושתה כישלון. אפשר היה להניח, שמתוך כך שבעצמנו היינו פעם אחים צעירים, נדע כולנו למה לצפות. אולם רוב ההורים בקבוצה היו בלתי מוכנים כמוני ליריבות בין ילדיהם. אפילו עתה, שנים לאחר-מעשה, כשאני יושבת פה ומנהלת את הסדנה הראשונה על יריבות אחים, ברור לי שמעט

מאוד השתנה. ההורים פשוט מתאווים לבטא את אכזבתם לנוכח חוסר ההתאמה בין ציפיותיהם הוורודות לבין המציאות הקשה.

"ילדתי עוד ילדה משום שרציתי שלמיכל תהיה אחות, מישהי שתשחק איתך, חברה לכל החיים. אז עכשיו יש לה אחות והיא שונאת אותה. כל מה שהיא רוצה זה 'לשלוח אותה חזרה'."

"תמיד חשבתי שהבנים שלי יהיו מסורים זה לזה. למרות שהם התקוטטו בבית, הייתי בטוחה שיתמכו איש ברעהו בחוץ. כמעט התמוטטתי כשגיליתי שבני הבכור היה אחד מהחבורה שהתנפלה על אחיו הצעיר בתחנת האוטובוס."

"כאדם שגדל עם אחים, ידעתי שבנים רבים ביניהם, אבל משום-מה תיארתי לי שבנות מסתדרות יפה זו עם זו. אבל לא שלוש הבנות שלי. והגרוע ביותר הוא, שיש להן זיכרון של פילים. הן לעולם לא שוכחות 'מה היא עשתה לי' בשבוע שעבר, בחודש שעבר, בשנה שעברה. והן לעולם לא סולחות."

"אני בת יחידה ולכן חשבתי שאני עושה לדנה טובה גדולה כשילדתי את גיל. הייתי די תמימה להאמין שהם יחיו בשלום זו עם זה. וזה באמת היה כך - עד שהוא התחיל ללכת ולדבר. כל הזמן אמרתי לעצמי, 'זה ישתפר כשיתבגרו קצת'. לאמיתו של דבר, זה יותר ויותר גרוע. גיל הוא עכשיו בן שש ודנה בת תשע. כל מה שיש לגיל, גם דנה רוצה. כל מה שיש לדנה, גם גיל רוצה. הם לא יכולים להתקרב זה לזה בלי לבעוט או להרביץ. ושניהם שואלים אותי ללא-הרף, 'מדוע היית צריכה ללדת אותנו?' 'מדוע היית צריכה ללדת אותה?' 'מדוע לא יכולתי להיות בן יחיד, או בת יחידה?'"

"התכוונתי למנוע כליל יריבות בין אחים בכך ש'ריווחתי' את ילדי בצורה נאותה. ניסיתי אמרה לי שאם אלד אותם סמוך זה לזה, הם יהיו כמו גורים שמשחקים יחדיו. אז עשיתי את זה ובכל זאת הם רבו ביניהם כל הזמן. אחר-כך קראתי ספר שנאמר בו כי הריווח המושלם הוא שלוש שנים. ניסיתי גם את זה והגדול עשה יד אחת עם הבינוני נגד הקטן. חיכיתי ארבע שנים ללידה הבאה, ועכשיו כולם רצים אלי בדמעות. הצעירים יותר מתלוננים שהבכור הוא 'רע ורודני', והבכור מתלונן שהקטנים אינם שומעים בקולו. אין פתרון."

"מעולם לא הבנתי מדוע בני אדם כה מודאגים מנושא יריבות האחים, כי לי לא היו כל בעיות עם זה כשבני ובתי היו צעירים. טוב, אז עכשיו

הם בני גיל-העשרה ומדביקים את מה שהחסירו. הם לא יכולים להיות ביחד לרגע בלי שיעופו ניצוצות."

שעה שהאזנתי למצוקתם המשותפת, התחלתי תוהה, "למה הם כל-כך מופתעים? האם שכחו את ילדותם-הם? מדוע אינם יכולים להיעזר בזיכרונות על יחסיהם עם אחיהם או אחיותיהם? ומה איתי? מדוע לא עמד לי ניסיוני עם אחי כשגידלתי את ילדי? אולי זה היה משום שהייתי התינוקת במשפחה, ואחותי ואחי היו מבוגרים ממני בהרבה. מעולם לא ראיתי שני בנים גדלים יחדיו."

כשחלקתי את מחשבותי עם הקבוצה, האנשים הסכימו מיד שגם ילדיהם שונים מאוד במספרם, ברווחים ביניהם, במינם ובאישיותם מהאחים והאחיות שעימם גדלו. הם הצביעו גם על כך שנקודת המבט שלנו שונה. כפי שהעיר אחד האבות ביבושת, "זה דבר אחד להיות הילד שמתקוטט. זה דבר אחר להיות ההורה שצריך להתמודד עם ההתקוטטות." אבל הנה, בעודנו מעלים הערות בדבר ההבדלים בין משפחותינו בעבר ובהווה, החלו צפים זיכרונות ישנים ורבי-עוצמה. לכל אחד היה סיפור לספר, ואט-אט החל החדר מתמלא באחים ואחיות של האתמול וברגשות העזים שאיפיינו את היחסים ביניהם:

"אני זוכר כמה התרגזתי כשאחי המבוגר ממני לעג לי. הורי היו אומרים לי שוב ושוב, 'אם לא תענה לו, הוא לא יטריד אותך יותר', אבל אני הנבתי תמיד. הוא היה מתגרה בי ללא הפסק כדי לגרום לי לבכות. הוא היה אומר, 'קח את מברשת השיניים שלך ולך. בלאו-הכי אף אחד לא אוהב אותך.' זה פעל תמיד. תמיד בכיתי כשאמר את זה."

"גם אחי נהג להקניט אותי. פעם, כשהייתי בן שמונה, כל-כך התרגזתי עליו על שניסה להפיל אותי כשרכבתי על אופני שאמרתי לעצמי, 'די. צריך להפסיק את זה.' אחר-כך נכנסתי הביתה והתקשרתי למרכזנית (אני מעיירה קטנה, ולא היו לנו אז טלפונים בעלי חוגת). אמרתי, 'אני מבקש את המשטרה'. המרכזנית אמרה, 'ובכן, המממ...' ואז נכנסה אמי ואמרה לי לסגור את הטלפון. היא מעולם לא צעקה עלי, אבל היא אמרה, 'אצטרך לדבר על זה עם אביך.'"

"באותו לילה, כשהוא חזר הביתה מהעבודה העמדתי פנים שאני ישן, אבל הוא העיר אותי. כל מה שאמר היה, 'אסור לך לנהוג כך כשאתה מתרגז. תגובתי הראשונה היתה תחושת הקלה משום שלא עמדו להעניש אותי. אבל אחר-כך, אני זוכר שישכבתי שם, והרגשתי שהכעס חוזר אלי

ושאני חסר אונים."

"לאחי לא הרשו להגיב, לא חשוב מה עוללתי לו. הייתי הילדה הקטנה של אבא. יכולתי לעשות מה שרציתי. ועשיתי כמה דברים באמת נוראים. פעם שפכתי עליו שמן רותח. פעם אחרת דקרתי את זרועו במזלג. לפעמים ניסה להחזיק בי כדי שלא אוכל לנגוע בו, אבל כשיחרר אותי, דווקא אז הייתי פוגעת בו קשה. באחד הימים, כשהורי לא היו בבית, הוא שלח מהלומה בפרצופי. עד היום יש לי צלקת תחת אחת העיניים. בזה נגמר העניין. מאז לא הנחתי עליו את ידי."

"במשפחתי פשוט לא הרשו לריב. נקודה. אחי ואני לא הורשינו להתרגז זה על זה. רוב הזמן באמת לא חיבבנו זה את זה, אבל אסור היה להחרג. מדוע? ללא סיבה. פשוט אסור. זה הלך כך: 'הוא אחיך. אתה חייב לאהוב אותו.' הייתי אומר, 'אבל, אמא, הוא תמיד מרגיז אותי והוא אנואיסט!' 'חבל מאוד. אתה חייב לחבב אותו.'"

"אז רבות מתחושות הכעס שלי הודחקו, משום שחששתי מה יקרה אם ייחשפו אי-פעם."

ככל שרבו האנשים שחלקו איתנו את זיכרונות הילדות שלהם, הופתעתי כיצד כל סיפור מעביר לכאורה את המספר חזרה בזמן ומעלה שוב את הכאב והכעס הישנים. ועם זאת, כמה שונים התסריטים מאלה שתיארו ההורים לפני-כן ביחס לילדיהם? התנאים והדמויות לא היו דומים, אבל נראה היה שהרגשות זהים למדי.

"אולי הדורות אינם כה שונים," העיר מישהו בעצב. "אולי אנחנו פשוט צריכים ללמוד לקבל את העובדה שאחים הם יריבים טבעיים." "לא בהכרח," התנגד אחד האבות. "לאחי ולי היו יחסים קרובים מאוד כבר מההתחלה. כשהייתי קטן, אמי נהגה למנותו אחראי עלי, והוא התייחס לזה תמיד ברוח טובה – אפילו כשהיא התעקשה שהוא חייב לוודא שאני גומר את הבקבוק שלי לפני שהוא יוצא לשחק. לא רציתי לגמור את הבקבוק, והוא לא כל-כך רצה לחכות, אז הוא היה שותה את הבקבוק במקומי. אחר-כך היינו יוצאים יחדיו ומתאספים עם חברי."

כולם צחקו. אישה אמרה, "זה מזכיר לי את אחותי ואותי. תמיד היינו שותפות, במיוחד כשהיינו בנות גיל-העשרה. נהגנו להציג חזית אחידה כל אימת שרצינו להעניש את אמנו. אם היא נזפה בנו או הענישה אותנו, היינו פותחות בשביתת רעב – אחת-אחת, לא ביחד. זה היה משגע את

אמי, מפני שהיא דאגה תמיד שאנחנו רזות מדי. היא הכינה לנו תמיד משקאות טעימים ומילק-שייק, כך שכאשר הפסקנו לאכול זה היה העונש הנרוע ביותר מבחינתה. אבל, בעצם, אכלנו בלי שתדע למעשה. זו שלא היתה שובתת רעב היתה מביאה מזון לזו שישבתה." היא הפסיקה ופניה קדרו. "אבל אחותי הצעירה היא סיפור אחר לגמרי. אף פעם לא סבלתי אותה. היא נולדה עשר שנים אחרי, וכל החיים סובבו סביב 'התינוקת'. בעיני לא היתה אלא ילדה מפונקת. והיא עדיין כזו."

"זה כנראה מה שאחיותי הגדולות אומרות עלי, אמרה אישה אחרת. "הן היו בנות שמונה ושתיים-עשרה כשנולדתי, ואני חושבת שהן קינאו משום שהייתי הבת האהובה של אבא. היו לי גם המון יתרונות שלהן לא היו. למשפחה היה יותר כסף כשנולדתי, ואני הייתי היחידה שהלכה ללמוד בקולג'. שתי אחיותי נישאו בגיל 19."

"והנה, מאז מות אבי, אמי ואני התקרבו מאוד. היא התקרבה גם אל ילדי. לאחרונה העלינו את הרעיון להתגורר יחדיו, ולא תאמינו מה קורה עכשיו. כשאמי סיפרה לאחיותי על תוכניותינו, זה הביא להן את הסעיף. 'אנחנו היינו צריכות לקחת משכנתא כשקנינו בית... אנחנו היינו צריכות להיאבק כדי להשיג את מה שהישגנו בכל השנים הללו... היא הלכה לקולג'... בעלה הלך לקולג'... לו יש עבודה טובה.'"

"אני חושבת שמה שכואב לי ביותר, הוא שעכשיו אחייניותי ואחייני שונאים את ילדי. הם אומרים, 'סבתא, למה את מבלה כל הזמן איתם? את כבר בכלל לא באה לראות אותנו?' נדמה לי שהקנאה אינה נעלמת לעולם. היא עוברת מדור לדור."

חלק מהנוכחים בחדר נאנחו. מישהו העיר שאנחנו מטפלים פה ב'חומר רציני'. הרגשתי צורך לסכם לפני שהמשכנו: "הסתכלנו על ילדותנו-שלנו ועל ילדותם של ילדינו, ונדמה לי שמה שאמרנו עד כה הוא שליחסינו עם האחים או האחיות שלנו יכולה להיות השפעה רבת-עוצמה על שנות חיינו הראשונות, תוך גרימת רגשות עזים, חיוביים או שליליים; שאותם רגשות עצמם יכולים להתמיד גם בבגרותנו ביחסינו עם אחינו ואחיותינו; ולבסוף, שרגשות אלה אפילו יכולים להיות מועברים לדור הבא."

היה עוד משהו, אבל לא הצלחתי להגדירו. הרהרתי שוב באחי ובאחותי, וכיצד התייחסו אלי כאל 'קרציה' שמפריעה להם כל הזמן, ואיך אפילו

עכשיו, כמבוגרת המצליחה למדי בדרכיה, אני עדיין רואה את עצמי לפעמים כ'מפריעה'. בקול רם שאלתי, "אני תוהה, האם ארחיק לכת אם אגיד שאותן התנסויות מוקדמות עם אחים יכולות לקבוע כיצד נתפקד או נראה את עצמנו היום?"

כמעט ללא היסוס הורמו מיד ארבע ידיים. הינהנתי לעבר אחד האבות. "בהחלט!" אמר. "אני אדם שמוכרח לעמוד בראש. ואני בטוח שזה מפני שהייתי המבוגר בשלושה אחים. הייתי 'הרוודן המיטיב' של הבנים הצעירים יותר. הם העריצו אותי תמיד, והיו עושים כל מה שאמרתי להם לעשות. לפעמים הרבצתי להם, אבל גם הגנתי עליהם מפני הבריונים בשכונה."

"אפילו היום, אני מוכרח לעמוד בראש. לא מאמן היתה לי הצעה מצוינת למכור את העסק שלי. העיסקה היתה שאנהל אותו בעבור הבעלים החדשים. אבל אני מכיר את עצמי. לעולם לא אעשה את זה. אני מוכרח להיות הבוס."

"אני הצעיר בחמישה אחים, ואין לי כל ספק שאף משפיעים על האופן שבו אני רואה את עצמי היום. הם כולם אנשים חשובים, סופר-היטגיים – מבחינה אקדמית, אתלטית, כל דבר. אלא שאצלם זה בא באופן טבעי. כשהייתי ילד, ניסיתי כל הזמן להשתוות אליהם. בזמן שהם שיחקו, אני הייתי בחדרי, 'דוגר' על הספרים. מעולם לא הצליחו להבין אותי. הם נהגו לקרוא לי 'המאומץ' – ככינוי חיבה, כמובן."

"עד היום אני עושה כל מאמץ להצליח. אישתי מאשימה אותי שאני 'חולה עבודה'. מה שהיא אינה מבינה הוא שחלק ממני עדיין מתרוצץ כמו מטורף כדי להשתוות לאחים שלי."

"מזמן הפסקתי לנסות להשתוות לאחותי הגדולה, אמרה אישה. "היא היתה כל-כך יפה ומוכשרת, שמעולם לא היתה תחרות כלשהי בינינו. והיא ידעה זאת."

"אני זוכרת שפעם, כשהייתי בת שלוש-עשרה לערך, התלבשנו לקראת חתונה משפחתית. חשבתי שאני נראית נחמד מאוד. היא עמדה לידי מול המראה ואמרה, 'אני נערת הנרן' – נהדרת, נחשקת ונפלאה.' אחר-כך הסתכלה עלי ואמרה, 'את נערת הפ"ה' – פורחת, פשוטה ופתוחה.' מעולם לא שכחתי את זה. היום, אם מישהו משבח אותי, אני חושבת, 'כן, כן, אבל אתה צריך לראות את אחותי.'"

"גם אני הושפעת על-ידי אחותי," אמרה אישה אחרת בשקט. כמה

מהמשתתפים נרכנו קדימה להיטיב לשומעה. "היא היתה לי תמיד... מקור מבוכה." היא היססה, נשמה עמוק, והמשיכה. "מאז שאני יכולה לזכור היו לה בעיות רגשיות והיא עשתה תמיד דברים מוזרים, שהייתי צריכה להסביר לידידי. הורי כה דאגו לה עד כי חשתי שאני צריכה להיות הטובה, זו שעליה הם יכולים לסמוך. למרות שהייתי הצעירה, תמיד הרגשתי שאני המבוגרת.

"השינוי היחידי שחל במרוצת השנים הוא שמצבה של אחותי החמיר, וכל פעם שאני רואה אותה – למרות שאני יודעת שאין זו אשמתה – אני חשה כעס, כאילו גזלה ממני ילדות נורמלית."

האזנתי בתמיהה. תמיד הייתי מודעת לחלקם של ההורים בעיצוב חיי ילדיהם, אבל עד לרגע זה מעולם לא עלה בדעתי באיזו עוצמה יכולים אחים ואחיות להשפיע זה על גורלו של זה.

ובכל זאת, היו שם אדם מבוגר שאומר שהוא עדיין מוכרח להיות הבוס; אדם אחר, המתאמץ בכל כוחו להצליח; אישה שמרגישה שלעולם לא תוכל להשתוות לאחרים; ועוד אחת הסובלת מכך שהיה עליה להיות 'הילדה הטובה'. וכל אלה בעיקר בגלל מה שהיו אחיהם.

שעה שניסיתי לעכל את מחשבותי החדשות, שמתי לב פתאום שאחד הגברים בקבוצה מדבר מזה זמן-מה. אילצתי את עצמי להתרכז בדבריו. "... אז בביתי היה זה האב שלא היה יציב. אמי היתה מלאה חיבה, רגועה מאוד. אבל אבי היה אדם של מצבי-רוח, אדם שאינו שולט במעשיו. הוא היה עוזב, אומר שהוא יוצא ליוזמים, ואז לא היה חוזר חודשיים לפעמים. לפיכך כולנו פחות או יותר הצטומפנו יחדיו, להגן זה על זה. הגדולים דאגו לקטנים וכולנו עבדנו לאחר שעות הלימודים מרגע שהגענו לגיל שבו יכולנו לעבוד. כל אחד תרם את הכסף שהשתכר. אלמלא דבקנו זה בזה איש מאיתנו לא היה מצליח."

גל מלמולים חלף בחדר. "סממ... נהדר... יפה." סיפור אחרון זה נגע בדברים העמוקים ביותר שאנשי הקבוצה השתוקקו להם – שילדיהם 'היו שם' עם אהבה, תמיכה, ונאמנות איש לאחיו ולאחותו. אחת הנשים אמרה, "זה היה כל-כך מעורר! מה שתיארת עכשיו הוא בדיוק מה שאני מקווה שיהיה. אבל זה גם מייאש. שמעתי על משפחות אחרות, שבהן הילדים 'מושכים' יחדיו משום שלהורים יש בעיות רציניות. אוי ואבוי אם בעלי יצטרך לעזוב אותי על-מנת שילדי יתחילו להיות הוגנים זה כלפי זה."

"מה שאני חושב," העיר אחד המשתתפים, "הוא שהדבר כולו הוא הימור גנטי. אם אתה בר-מזל, אתה מקבל שילוב מנצח של ילדים, שתווי האישיות שלהם מתאימים היטב אלה לאלה. אם לא, אתה בצרה. אבל כך או אחרת, חברים, זה לא בידינו."

"אני לא מקבלת ש'זה לא בידינו'," החזירה לו אישה אחרת. "שמענו הרבה דוגמאות היום על הורים שהחמירו את המצב בין ילדיהם, שבעצם ממש הרחיקו אותם זה מזה. אני הצטרפתי לקבוצה הזו מפני שהייתי רוצה שילדי יהיו ידידים באחד הימים."

היכן כבר שמעתי מלים אלה? בקול רם אמרתי, "את מזכירה לי את עצמי לפני עשר שנים. אבל אני הייתי מוטרפת לנושא. עמדתי לוודא אישית ששני בני יהיו ידידים. כתוצאה מזה מצאתי את עצמי נוסעת ברכבת-הרים רגשית. כל פעם שהם שיחקו ביחד בנחת, הייתי ברקיע השביעי. חשבת, 'הנה! הם באמת אוהבים זה את זה. אני אם נפלאה.' וכל פעם שהם התקוטטו, תקף אותי ייאוש. 'הם שונאים זה את זה, וזו אשמתי!' אחד הימים המאושרים ביותר בחיי היה היום שבו ויתרתי על חלום 'הידידים הטובים' והחלפתי אותו במטרה ניתנת יותר להשגה. האישה נראתה מבולבלת. 'אני לא בטוחה שאני מבינה למה את מתכוונת,' היא אמרה.

"במקום לדאוג שמא בני לא יהפכו לידידים," הסברתי, "התחלתי לחשוב איך אוכל לצייד אותם בגישות ובמיומנויות שהם יזדקקו להן בכל מערכת יחסים משמעותית. היה עליהם ללמוד דברים כה רבים. לא רציתי שיהיו תלויים כל חייהם במי צודק ומי שונה. רציתי שיהיו מסוגלים להתקדם מעבר לסוג החשיבה הזה וללמוד כיצד להאזין באמת זה לזה, כיצד לכבד את ההבדלים ביניהם, כיצד למצוא דרכים לפתרון ההבדלים האלה. אפילו אם האישיות של כל אחד מהם היא כזו שהם לעולם לא יוכלו להיות חברים, למחות יהיה בכוחם לרכוש ידידים ולהיות ידידים נאמנים." האישה נראתה מופתעת. יכולתי להבין מדוע. בזמנו הייתי זקוקה לזמן רב כדי להשלים עם הדברים שסיכמתי למענה במהירות כה רבה. "אנא תביני," אמרתי, "פעמים רבות הייתי עייפה, פגועה או כועסת על הילדים, עד כדי שאפילו לא יכולתי להתאמץ. אבל כשעלה בידי לעזור להם לעבור מקרב צעקות לשיחה הגיונית, הרגשתי נהדר – הרגשתי שאני הורה מוכשר מאוד."

"אני לא יודעת אם אצליח לעשות את זה," אמרה בעצבנות.

"אין כל מסתורין במה שעשיתי. כל המיומנויות שהשתמשתי בהן, גם את יכולה להשתמש בהן," הבטחתי לה. "ואת תעשי זאת, מהשבוע הבא."

חיוך רפה הסתמן על פניה. "ייתכן שלא אחזיק מעמד עד אז," היא אמרה. "מה אעשה בינתיים?"

עכשיו פניתי אל הקבוצה כולה. "הבה ננצל את השבוע הזה כדי לעקוב אחר הדברים המעוררים מדנים בקרב ילדינו. אל תניחו לחוסר ההסכמה להתבזבז. רישמו את התקריות או השיחות שמפריעות לכם. בפגישתנו הבאה נשתף את כולם בממצאינו ונתחיל משם."

* * *

בנוסעי הביתה מהשיעור מצאתי עצמי חושבת על שני בני, שבגרו בינתיים. עדיין חיה בזיכרוני השיחה ביניהם לאחר ארוחת-ערב חגיגית בשבוע שעבר.

פתאום אני ניצבת שוב בחדר-האוכל שלי, אוספת את הצלחות, ומאזינה להם בעת שהם מתחילים לסדר את המטבח.

תחילה הם מתלוצצים על חלוקת העבודות, וכל אחד טוען למיומנות שונה ומוכן להחליפה בעבודות ה'איכסיות'. אחר-כך השיחה הופכת רצינית שעה שהם משווים את הקולגים שלהם ואת המקצועות שהם לומדים – אחד מדע, האחר אמנות. פתאום פורץ ויכוח לוהט סביב השאלה מי חשוב יותר לחברה, האמן או המדען. "תראה את פסטר." "כן, אבל תסתכל על פיקאסו." הם ממשיכים להתווכח, וכל אחד מנסה לשכנע את האחר. לבסוף, מותשים, הם מוכנים להסכים כי שני התחומים הם בעלי ערך.

לאחר רגיעה קצרה פונה השיחה חזרה לעבר. הם מעלים מחדש כעס ישן ומתווכחים שוב בדבר מי עשה מה למי ולמה, כשכל אחד מהם מסביר את עמדתו מחדש, הפעם כמבוגר. לאחר זמן מה, מצב-הרוח שב ומשתנה. זיכרונות חמים ומצחיקים עולים על פני השטח, ושני הבחורים צוחקים עד דמעות.

זה כמעט כאילו שני כוחות פועלים בעת ובעונה אחת: האחד מרחיק אותם זה מזה בעודם משתמשים בתבדלים ביניהם על-מנת להגדיר את הישויות הייחודיות הנפרדות שלהם; האחר מציידם באופן שהם מצליחים

להכיר את האחוזה הייחודית שלהם.
אני מאזינה בחצי-אוזן מהחדר הסמוך, ומפתיע אותי עד כמה אני רגועה.
אני תופסת כמה מצומצמת היא השקעתי הרגשית באותה 'טמפרטורה'
של רגע-אחר-רגע של היחסים ביניהם. אני יודעת שההבדלים בדברים
שהם מגלים בהם עניין וכמזגם, שמנעו מהם להיות קרובים כילדותם
– עדיין מצויים בהם. אבל אני גם יודעת שבמרוצת השנים עזרתי להם
לבנות גשורים המחברים את האיים הנפרדים של זהויותיהם. אם אי-פעם
ירגישו צורך להושיט יד זה לזה, יש להם דרכים רבות להגיע לשם.